

ПРЕДГОВОР

Четврто издање СОЦИОЛОГИЈА РАДА излази као и раније у едицији Издавачког предузећа "ГРАФОЖИГ" из Београда. Претходна издања објављена су под насловом УВОД У СОЦИОЛОГИЈУ РАДА да би тек ово проширене издање носило наслов Социологија рада.

Развој Социологије рада, пре свега, као емпиријска али и теоријска дисциплина, интензивира се од половине XX века, и то превасходно у индустријски развијеним земљама. На то утиче развој друштвених потреба, промене садржаја и карактера рада научно-технички прогрес и научно-технолошка револуција, која радикално мења човека у радној средини. Нагли развој економија неких земаља и њихова потреба за истраживачком усмереношћу света рада, довели су до значајнијег коришћења резултата истраживача, а све то у циљу благовремених промена у свету рада, хуманизације положаја запослених, унапређења образовања (посебно перманентног образовања у радној средини).

Социологија рада у нас је почела да се изучава шездесетих година прошлог века. Њен статус и значај за развој оличен је не само уношењем социологије рада у наставне планове и програме неких факултета и виших школа, већ и све учествалијим и бројним емпиријским истраживањима у свету рада. Формирани су и бројни социолошки заводи, центри и службе у оквиру великих техничко-технолошких система, где су социолози рада истраживали социјалне последице нових техника и технологија на запослене, укључујући и последице промена у садржају рада на запослене, као и на односе и везе унутар света рада. Упркос неадекватном вредовању теоријске мисли из области социологије рада, она се развијала као академска емпиријска и теоријска дисциплина, што указује на то велики број научних и стручних радова, али и одбрањених специјалистичких, магистарских и докторских дисертација из ове области.

Имајући на уму раније критичке опсервације, примедбе и сугестије исказане у поводу ранијих издања, у припремању овог издања, настојали смо да критички и свеобухватно размотримо целовиту материју кроз поглавља књиге и да их допунимо новим сазнањима из света рада уопште.

Ово издање је, како смо већ нагласили, у знатној мери прерађено и допуњено најновим научним достигнућима из ове области, пре свега, сазнањима о динамичком развоју социолошких проблема, односно техничко-технолошким и друштвено-економским односима у процесу рада. Истовремено, настојали смо да структуру књиге учинимо приближном истоименом предмету на нашим универзитетима и вишим школама, док смо садржај поједињих поглавља употпунили новим теоријским и емпиријским истраживањима из света рада.

По својој структури као и садржинској одређености, СОЦИОЛОГИЈА РАДА је превасходно намењена студентима за спремање испита Шумарског и Техничког факултета у Београду и Бору. Надамо се да ће овај уџбеник корисно послужити кадровско-образовним дирекцијама-службама у свету рада и осталим читаоцима који желе да прошире своја сазнања из ове модерне и значајне науке.

Захвалан сам колегама и пријатељима који су ми својим сугестијама и примедбама помогли да уобличим и презентујем ову материју. Посебно ми је била драгоценa стручна помоћ који су ми пружили рецензенти др Живко Марковић, редовни професор Шумарског факултета у Београду и др Драгољуб Б. Ђорђевић, редовни професор Машинског факултета у Нишу.

У Доњем Комрену
на Светог Илију 2003.

Андон Г. Косишадиновић

1) Предходна издања, према непотпуним подацима, овај уџбеник је коришћен или га користе студенти Факултета за трговину и банкарство "Јанићије и Данцица Карић" у Београду, Факултета за услужни бизнис из Новог Сада, као и ВЖШ из Београда, ВТШ из Урошевца са седиштем у Звечану и ВПШ из Блаца.